

USAID pentru Moldova: Noutăți și Impact

pag. I

Peste 2 000 de locuitori ai satului Cobușca Veche, raionul Anenii Noi, vor avea acces la o nouă rețea de aprovizionare cu apă, grație suportului USAID Moldova. pag. 4

Vinurile din Moldova au fost din nou premiate la concursul Mundus Vini, ediția de primăvară din acest an. pag.6

În 2023, producătorii din Moldova au realizat exporturi de 84 de mii de tone de struguri de masă. Cifra este în creștere cu peste 45 la sută, comparativ cu anul 2022.

USAID contribuie la crearea

Centrului de Formare TechZone din Chișinău

Şeful adjunct al misiunii USAID Moldova John Riordan a participat la lansarea lucrărilor de construcție a Centrului de Formare TechZone din Chişinău. TechZone este finanțat în comun de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED), Proiectul Tehnologiile Viitorului (FTA), finanțat de USAID, Suedia și Marea Britanie, și Zona Economică Liberă (ZEL) Bălți.

Centrul va instrui angajații în implementarea tehnologiilor moderne și abordarea verde în cadrul mai multor sectoare ale industriei. TechZone va pregăti personal calificat pentru a lucra în cadrul companiilor specializate în prelucrarea metalelor cu ajutorul mașinilor cu control numeric computerizat (CNC), producția de componente din plastic prin turnare prin injecție, tăiere cu laser, robotică și automatizare.

Peste 2 000 de oameni vor avea acces la o nouă rețea de aprovizionare cu apă, grație suportului USAID Moldova

Pe 15 februarie, Şeful Misiunii USAID Moldova, Jeff Bryan, a sărbătorit extinderea şi reabilitarea unei rețele de alimentare cu apă datorită unei investiții de \$72.955 din partea USAID, prin intermediul Programului "Comunitatea Mea".

Astfel, Programul "Comunitatea Mea" a cooperat cu autoritățile publice locale din satul Cobușca Veche, Anenii Noi pentru a identifica necesitățile stringente ale acestei comunități și pentru a răspunde nevoilor oamenilor. Drept urmare, a fost creat un nou sistem de aprovizionare cu apă, care include instalarea a două noi turnuri de pompare a apei. De asemenea, au fost construite trei noi stații de pompare a apei echipate cu panouri de control conform standardelor UE.

Înainte de extindere, alimentarea cu apă în Cobușca Veche avea loc în mod neregulat și prezenta un pericol pentru consumatori din cauza țevilor ruginite.

De noul apeduct vor beneficia peste 2 200 de locuitori ai satului care s-au conectat la rețeaua de alimentare cu apă.

USAID contribuie la consolidarea capacităților Serviciului Vamal al Republicii Moldova

La 20 februarie, Ambasadorul SUA la Chişinău, Kent Logsdon, a participat, alături de conducerea Serviciului Vamal al Republicii Moldova, la o ceremonie de donare a zece seturi de echipamente performante pentru efectuarea controlului fizic al mijloacelor de transport, care vor permite contracararea contrabandei la punctele de trecere a frontierei terestre ale Moldovei. Donaţia este oferită de către USAID prin intermediul Programului "Re-

forme Instituţionale şi Structurale în Moldova (MISRA)". Echipamentele donate vor permite inspectorilor vamali să accelereze procesul de inspecţie şi să sporească eficienţa controlului transporturilor de mărfuri care traversează hotarele Republicii Moldova. Seturile, în valoare de circa 3 milioane de lei, vor fi distribuite în special punctelor de trecere a frontierei care au devenit extrem de solicitate de către transportatori şi care sunt aglomerate generând cozi, în special din cauza războiului declanşat de Rusia în Ucraina. USAID sprijină Serviciul Vamal printr-un portofoliu larg de asistenţă care include instruiri, digitalizare şi echipamente.

USAID a lansat faza a doua a Proiectului "Instanțe Judecătorești Model"

Pe 26 februarie, Chargé d'Affaires a Ambasadei SUA, Laura Hruby, a lansat cea de-a doua fază a Proiectului USAID "Instanțe Judecătorești Model". Faza a doua reprezintă o investiție de \$5,5 milioane pentru a include în proiect patru noi instanțe Judecătoriile Drochia, Hâncești, Strășeni și Criuleni. Prima fază a proiectului a consolidat capacitățile a trei instanțe beneficiare inițiale, Judecătoriile Bălți, Ungheni și Edineț, care au obținut statutul de "instanță

model" prin implementarea unei serii de îmbunătățiri, inclusiv standarde de management al calității, planuri de dezvoltare și comunicare, strategii de management al performanței și resurselor. Această nouă investiție și adăugarea a încă patru instanțe din Drochia, Hâncești, Strășeni și Criuleni vor transforma jumătate din judecătoriile din Republica Moldova în instanțe judecătorești model până în ianuarie 2027.

Va fi creat un nou centru cu suportul USAID:

Care va fi rolul noii instituții

Serviciul Vamal al Moldovei, cu sprijinul USAID, înființează un Centru de Analiză de Risc și Inteligență (CARI) pentru a îmbunătăți controalele vamale. Pe 27 februarie, Proiectul USAID "Reforme Instituționale și Structurale în Moldova (MISRA)" a semnat un memorandum de înțelegere cu Serviciul Vamal al Republicii Moldova, subliniind angajamentele de a dezvolta un concept cuprinzător privind crearea CARI. Centrul va consolida diverse departamente ale instituției vamale, va gestiona baze de date, va elabora produse analitice și va coordona cooperarea interinstituțională și internațională.

CARI va oferi monitorizare video, urmărire prin GPS pentru tranzitul cu risc sporit, stabilirea profilului riscurilor în sistemele informaționale, precum și sprijinirea echipelor mobile și a ofițerilor de investigație. Odată cu sporirea tranzitului prin Moldova, ca urmare a războiului brutal al Rusiei împotriva Ucrainei, Serviciul Vamal recunoaște necesitatea unor metode avansate de evaluare a riscurilor pentru a combate importul ilegal și pentru a proteja sănăta-

tea publică, securitatea națională și drepturile de proprietate intelectuală. USAID se angajează să consolideze capacitățile Republicii Moldova de a fi un partener comercial de încredere, credibil și sigur pentru țările din UE și regiune pentru a eficientiza procesarea mărfurilor și securizarea granițelor, iar acest sprijin este esențial în contextul acestor eforturi.

Vinurile din Moldova au triumfat la Mundus Vini Spring Tasting 2024

Vinurile din Moldova continuă să impresioneze, obţinând 95 de medalii (3 Grand Gold, 55 Gold şi 37 Silver) la ediţia de primăvară a Mundus Vini 2024, organizată în perioada 20-26 februarie la Neustadt, Germania. Şaizeci la sută din vinurile moldoveneşti premiate la Mundus Vini în acest an au fost din soiuri autohtone sau amestecuri de struguri locali. USAID sprijină participarea Moldovei la competiţia Mundus Vini începând cu 2015, sporind şi

mai mult prezența vinurilor din Moldova pe scena globală. Din 2016, vinurile moldovenești au câștigat un total de 6 500 de premii internaționale.

Ambasadorul Logsdon a celebrat progresul Republicii Moldova în implementarea reformelor privind îngrijirea copiilor

La 21 martie, Ambasadorul SUA la Chişinău, Kent Logsdon, a deschis conferința "Protecția și Îngrijirea Copiilor în contextul Agendei de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană" găzduită de Guvernul Republicii Moldova, în colaborare cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății și programul USAID Changing the Way We Care (CTWWC - Schimbând modul prin care avem grijă).

Conferința a reunit părți interesate, inclusiv trei experți din Statele Unite, pentru a elabora o foaie de parcurs cu obiectivul de a preveni instituționalizarea copiilor de vârstă mică în Moldova.

Moldova a urmat o strategie agresivă de reformă a îngrijirii și protecției copiilor în ultimii cincisprezece ani, reducând numărul copiilor aflați în îngrijirea instituțională de la 17 000 în 2003, la 11 544 în 2007, până la sub 700 în prezent. Avizul Comisiei Europene din iunie 2022 cu privire la cererea de aderare a Republicii Moldova la UE a evidențiat importanța progresului continuu al Republicii Moldova în ceea ce privește dezinstituționalizarea și asigurarea altor drepturi pentru copii, identificând numărul de copii cu dizabilități care rămân în îngrijirea instituțională în Republica Moldova drept o preocupare. USAID continuă să sprijine aceste eforturi pentru a contribui la un viitor mai bun și sigur pentru copiii din Moldova.

USAID le spune bun-venit tinerilor din runda a doua a Programului de stagii plătite în energetică "Tinerii de azi - viitorul energiei de mâine"

Şeful misiunii USAID Moldova, Jeff Bryan, le-a urat bun-venit tinerilor din runda a doua a Programului de stagii plătite în energetică "Tinerii de azi - viitorul energiei de mâine". Programul de stagii, finanțat de USAID, este o oportunitate cu durata de șase luni, care plasează tineri profesioniști în cadrul celor mai importante companii publice și private din sectorul energetic din Moldova. Candidații selectați au posibilitatea de a obține cunoștințe practice, de

a-şi îmbunătăți abilitățile tehnice și de a interacționa cu profesioniști din sectorul energetic. În 2023, în cadrul unei runde similare, peste 70% dintre tinerii programului de stagii au devenit angajați cu normă întreagă în cadrul instituțiilor și companiilor în care au efectuat stagii.

Programul de stagii plătite în energetică este o iniţiativă susţinută de USAID şi Ambasada Marii Britanii la Chişinău şi implementată de Proiectul USAID "Securitatea Energetică a Republicii Moldova (MESA)", cu scopul de a consolida capitalul uman în sectorul energetic prin atragerea tinerilor profesionişti, astfel contribuind la diminuarea deficitului forţei de muncă în sector.

Număr record de struguri exportați în 2023:

În ce țări au ajuns strugurii din Moldova

Moldova a exportat un număr record de struguri de masă în anul 2023, transportând 84 000 de tone de struguri, în valoare de \$75 de milioane, în 32 de țări diferite. Aproape 50% au fost exportate în UE și Regatul Unit, cu transporturi suplimentare în Țările de Jos, Germania și primele livrări în Suedia. În 2022, Moldova a exportat 57 000 de tone de struguri de masă în 21 de țări, dintre care 35% au ajuns în UE. Aceste rezultate au fost obținute datorită unei transformări semnificative a sectorului strugurilor de masă și sprijinului oferit prin intermediul Proiectului USAID "Competitivitate și Reziliență Rurală în Moldova", în special pentru tranziția a peste 50 de producători la sistemele de viță de vie Pergola și Gable. Aceste sisteme îmbunătățesc calitatea și productivitatea fructelor, contribuind, de asemenea, la adaptarea la schimbările climatice.

Asistența USAID acordată asociațiilor naționale și regionale prin sprijin tehnic și granturi a dus, de asemenea, la noi parteneriate cu retaileri și distribuitori europeni, introducerea tehnologiilor digitale și creșterea numărului de certificate GLOBAL G.A.P. pentru producătorii de struguri de masă.

www.usaid.gov/ro/moldova

